

Nieuwsbrief NSGV – bisdom Groningen-Leeuwarden

Redactie: Wil Jongma

Nr. 9 – Januari 2012.

Inleiding

De eerste nieuwsbrief in het nieuwe jaar 2012: Het NSGV-bestuur in het bisdom Groningen-Leeuwarden doet alle koren en iedereen die betrokken is bij de muziek in de liturgie de beste wensen toekomen: een zalig Nieuwjaar 2012.

Deze brief wordt geschreven naar aanleiding van de eerste bestuursvergadering in dit jaar, op donderdag 5 januari. Hoofdmoot van die vergadering was de aanstaande cantorcursus te Hoogeveen, te houden van zaterdag 21 januari tot zaterdag 3 maart.

Zoals bekend wordt de nieuwsbrief gezonden aan mensen van wie het e-mailadres bij ons bekend is. U kunt de brief verder mailen naar iedere belangstellende. Ook kunnen zij hun e-mailadres bekend maken bij het secretariaat: l.winter@bisdomgroningenleeuwarden.nl. Verder is de brief ook te lezen op de website www.nsgv.nl, doorlinken naar de NSGV in het bisdom Groningen-Leeuwarden. Onder elk artikel is steeds vermeld uit welke bron het bericht vernomen is. De volgende nieuwsbrief verschijnt in maart 2012.

Redactie.

www.nsgv.nl

Punctum

Punctum 2012-1 verschijnt in april 2012. Kopij voor deze uitgave is altijd welkom. Inleveren hiervan kan tot het weekend van zondag 29 maart a.s. Iedereen die denkt een waardevolle bijdrage te kunnen leveren, is van harte uitgenodigd hiervoor de kopij aan te leveren.

Sjoerd Ruisch, eindredacteur Punctum.

TV-Eucharistievieringen

De eerstevolgende viering uit ons bisdom is op zondag 12 februari om 10.30 uur op Nederland 2 en wordt ook uitgezonden vanuit de St. Bonifatiuskerk. Medewerking verleent het Franciscus Themakoor onder leiding van Johan Siemensma.

Redactie.

Cantorcursus

Voor de cantorcursus te Hoogeveen hebben zich een tiental cursisten aangemeld. De meeste cursisten komen uit de regio Drenthe. Op dit moment valt er over het verloop van de cursus niet anders te melden, dan dat de eerste contacten met de cursisten en hun parochies gelegd zijn. Voor degenen die door de afstand naar Hoogeveen afgezien hebben van deelname aan de cursus wordt nog eens uitdrukkelijk vermeld, dat het de NSGV in overweging heeft genomen om deze later op een andere plaats in het bisdom te herhalen.

Bestuur van de NSGV bisdom Groningen-Leeuwarden.

Impulsdag later dit jaar

In de vorige nieuwsbrief deelden wij mee dat de reeds lang aangekondigde impulsdag over het Vormsel niet kan doorgaan.

Het NSGV-bestuur zal opnieuw met de diocesane werkgroep liturgie in overleg treden om later in 2012 een impulsdag te organiseren, evenwel dan niet voor uitsluitend de liturgie van het Vormsel, maar voor alle bijzondere vieringen, zoals eerste communie, huwelijksvieringen, uitvaart, gezamenlijke vieringen van het samenwerkingsverband, enzovoorts.

Te zijner tijd volgt nadere berichtgeving hierover.

Bestuur van de NSGV bisdom Groningen-Leeuwarden.

Bisschop-referent liturgie

Met ingang van september 2011 is mgr. J. Liesen, toen nog hulpbisschop van 's Hertogenbosch, inmiddels bisschop van Breda, bisschop-referent voor liturgie. Hij neemt deze functie over van mgr. A. Hurkmans. Hij zal leiding geven aan de bisschoppelijke beleidscommissie liturgie en aan de Nationale Raad voor Liturgie die verantwoordelijk is voor de uitvoering van het liturgisch beleid dat door de bisschoppen wordt vastgesteld. Uiteraard vallen ook de liturgische muziek en de organisaties die zich daarvoor inspannen (NSGV, KKOR (Katholieke Klokkens- en Orgelraad) enz.) binnen het aandachtsgebied van Mgr. Liesen.

Landelijk secretariaat NSGV

Sing to the Lord

Een commissie van theologen, kerkmusici en liturgisten heeft zich in het afgelopen jaar 2011 gebogen over de vertaling van het Amerikaanse document **Sing to the Lord** (2007). Dit document is te beschouwen als een directorium voor liturgische muziek en bevat, ook voor de Nederlandse situatie, waardevolle aanbevelingen. Op dit moment wordt door diverse auteurs een commentaar geschreven bij de verschillende onderdelen van **Sing to the Lord** en wordt de tekst toegepast op het ritueel-muzikale, oecumenische situatie in Nederland. Het is de bedoeling dat de vertaling in de loop van 2012 verschijnt.

Landelijk secretariaat NSGV

Oraties en priefaties op muziek

Met ingang van heden zijn op de website van de NSGV www.nsgv.nl (onder 'service' > 'winkel' > 'bladmuziek') de oraties (gebeden) en priefaties uit het altaarmissaal op muziek (tekst onder de muzieknoten) te vinden. Pater Nico Wesselingh O.S.B. zet alle priefaties op noten volgens de melodische formules van Floris van der Putt (zoals ze ook in het altaarmissaal staan) en de gebeden op nieuw gecomponeerde melodische formules door Nico Wesselingh zelf. U vindt steeds nieuwe PDF-bestanden voor de komende zon- en feestdagen. Over een jaar - vóór de laatste zondag van het kerkelijk jaar, het feest van Christus Koning - zal dit project zijn afgerond voor de driejarige lezingencyclus (A-, B- en C-jaar). De bladmuziek is gratis te downloaden.

Landelijk secretariaat NSGV.

Gooi & Sticht verhuisd naar Utrecht

Uitgeverij Gooi & Sticht, een onderdeel van Uitgeefmaatschappij Kok ten Have, is onlangs verhuisd naar Utrecht. Hiermee keert de uitgeverij terug naar het gebied waar haar naam naar verwijst. Het bezoekadres van Gooi & Sticht is Herculesplein 96 te Utrecht.

Gooi & Sticht

De nieuwe bundel orgelbegeleidingen bij GvL (nummers 401 - 659)

Op zaterdag 26 november 2011 is tijdens een studiedag voor organisten in de Laurentiuskerk te Voorschoten de nieuwe bundel orgelbegeleidingen bij de liederen uit *Gezangen voor Liturgie* gepresenteerd. De voorzitter van de stichting Liedbundel, Jos Vranken, overhandigde het eerste exemplaar van de bundel aan Richard Bot, algemeen voorzitter van de NSGV.

De bundel telt bijna 500 pagina's (kan in een 23-ringsband) en bevat alleen begeleidingen van de liederen (nummers 401 – 659), niet van psalmen etc. De begeleidingenbundel is te verkrijgen bij uitgeverij Kok ten Have. De uitgave kost € 59,95.

Landelijk secretariaat NSGV.

Reserve-musici

De lijst van reserve-musici is groeiende. De laatste tijd ontvingen wij meerdere aanmeldingen. De bedoeling van deze lijst is dat in noodgevallen u een beroep kunt doen op deze mensen, om het even of het nu voor repetities of vieringen gaat, voor kortere of (iets) langere tijd. Dat er van te voren afspraken moeten worden gemaakt, spreekt voor zich.

Dhr. U. Tjallingii
Dirigent, organist, cantor

Deinum

Tel. 06-14859557
tjallingii2@zonnet.nl

Dhr. W. Jongma
Dirigent, cantor

Wolvega

Tel. 0561-612662
wjongma@kpnplanet.nl

Dhr. T.F.M.. Mooijman
Dirigent, organist

Veendam

Tel. 06-40708655
mooijman.trevor@gmail.com

Dhr. L. van der Heide
Cantor

Harlingen

Tel. 06-43023468
info@loekvanderheide.nl

Secretariaat NSGV bisdom Groningen-Leeuwarden.

Bisschoppelijke brief over kerkmuziek in het bisdom Groningen-Leeuwarden

In september 2011 is de bisschoppelijke brief over kerkmuziek in het bisdom Groningen-Leeuwarden '**De lofzang gaande houden**' verschenen en verzonden aan pastores, parochiebesturen, liturgische werkgroepen, dirigenten, organisten, koren en koorbesturen, cantores, en allen van wie gedacht is dat hiermee hun belang gediend wordt.

De NSGV heeft met genoegen geconstateerd dat de brief hier en daar goed ontvangen en gelezen is. Met minder genoegen, met groot ongenoegen zelfs, is ook vastgesteld dat er koren zijn die van deze brief niets weten. Wij mogen ons dan wel afvragen wat de verantwoordelijken in deze parochies voor muziek in de liturgie met deze brief gedaan hebben!

Zowel de bisschop in zijn brief als ook het NSGV-bestuur en de diocesane werkgroep liturgie dringen aan om de brief in eigen kring te bespreken.

Als ondersteuning en leidraad voor de bespreking heeft de diocesane werkgroep liturgie een **brief** doen rondgaan, om ondersteuning in de vorm van hulpvragen te geven bij de bespreking van de bisschoppelijke brief. Het blijkt dat hier en daar deze hulpvragen opgevat zijn als enquêtevragen, waarbij het secretariaat wij de antwoorden toegezonden krijgt.

Het zijn hulpvragen aan de hand waarvan de brief besproken kan worden. Er zijn ook andere mogelijkheden van bespreking, maar dat laten wij graag aan de verantwoordelijken in de parochie over.

Voor alle duidelijkheid en op verzoek volgen hier nogmaals de hulpvragen:

De hulpvragen:

1. *Wat is het ideaal van de beoefening van de kerkmuziek?
En in hoeverre beantwoorden wij daaraan?*
2. *Wat missen we in de parochie op het gebied van kerkmuziek?*

3. *Op welke manier kunnen wij de zang in onze eredienst verrijken en de deelname eraan versterken?*
4. *Bent u het eens met de stelling: een antwoordpsalm mag je nooit vervangen door een lied.*
5. *De cantor: van levensbelang voor de kerkmuziek?*
6. *Stelling: Projectkoren is de enige vorm van koorzang die zal overleven.*
7. *Stelling: de ordinarium-gezangen moet je altijd zingen.*

Bestuur van de NSGV bisdom Groningen-Leeuwarden.

Herstructurering NSGV bisdom Groningen-Leeuwarden

Een blik in de bestanden van de koren in het bisdom brengt aan het licht dat de reorganisatie van de NSGV nog lang niet rond is, dit ondanks een vele malen herhaald bericht. Veel van de reorganisatie kan de NSGV zelf niet doen, dat moet ter plekke gebeuren in de parochies.

Wat houdt die reorganisatie in?

Sinds 2009 zijn de koorkeuren, die nog steeds bestonden op basis van de indeling van het bisdom in dekenaten, opgeheven.

Een nieuwe indeling van de koren is gemaakt op grond van de samenwerkingsverbanden van de parochies. Deze indeling zal in de nabije toekomst bij de oprichting van nieuwe parochies actueel worden vanwege de te verwachten intensievere samenwerking en fusies van koren.

Acties:

Aan de parochiebesturen: dat een bestuurder beschikbaar is die de zaken van koor of koren en de muziek in de liturgie behartigt. Het secretariaat ontvangt graag de naam en adresgegevens van deze contactpersoon!

Aan de koorbesturen: het aannemen van een nieuw huishoudelijk reglement. Een model is destijds toegezonden, en kan ook opgevraagd worden bij het secretariaat van de NSGV-Groningen-Leeuwarden, l.winter@bisdomgroningenleeuwarden.nl; ze is beschikbaar op de diocesane pagina's van de NSGV-site, www.NSGV.nl. Het nieuwe huishoudelijk reglement komt in hoge mate overeen met oudere reglementen. Nieuw hierin is de vermelding dat koren werkgroepen zijn van de parochie, en zich houden aan het beleidsplan inzake liturgie en muziek in de liturgie van de parochie.

Dit huishoudelijk reglement moet door de NSGV bevestigd worden door ondertekening namens haar. Het is tevens het bewijs van lidmaatschap van de organisatie.

Aan parochiebesturen en/of koorbesturen: zoek de samenwerking met andere koren en laat die uitmonden in gezamenlijke activiteiten.

Opgemerkt wordt dat wie aan het bovenstaande werkt of gewerkt heeft, veel realiseert wat de bisschop in zijn brief 'De lofzang gaande houden' stelt.

Bestuur van de NSGV bisdom Groningen-Leeuwarden.

Kerkmuzikale regels

Zoals in de vorige nieuwsbrief vermeld zijn er kerkmuzikale regels. Hiervan is geen handboek, het zou ook niet goed zijn als dat zou bestaan. Wel zijn er bronnen en een wereld aan literatuur over de muziek in de liturgie. Wie zich op dit gebied oriënteert, zal ontdekken, dat je bijvoorbeeld een viering niet kunt 'volgooien' met wat liedjes, dat de antwoordpsalm nooit weggelaten mag worden, dat acclamaties de dialoog in de viering ondersteunen en deze tot een gemeenschappelijke lofzang maken.

Als je weet wat er doen valt, komt de vraag: wat kiezen wij? Allereerst gaan wij voor kwaliteit, dat spreekt voor zich. Wat verder geschikt is voor de viering op deze (zon- of feest-)dag, in deze parochie in deze plaats, door en voor deze mensen, kunt u zoeken in verschillende uitgaven, wij noemen hier de Koorinformaties van Gooi en Sticht te Utrecht en de Abdij van Berne te Heeswijk. De NSGV heeft een eigen zoekstelsel, www.donek.nl, een (proef-)abonnement is zo gemaakt.

Redactie

Missa Secunda Pontificalis van Perosi op cd gezet

Het noemen van de Missa Secunda Pontificalis van de Italiaanse componist Don Lorenzo Perosi (1872-1956) tovert een glimlach op de lippen van veel oudere koorzangers. Veel van die zangers zingen, jaren nadat ze de mis voor het laatst zongen, nog spontaan de inzet van het 'Kyrie'! Perosi was in de eerste helft van de 20^e-eeuw een belangrijk leverancier van liturgische composities, hij schreef er honderden, deze mis is met stip het bekendst geworden.

In deze tijd van teruglopend kerkbezoek en vergrijzende kerkkoren is deze mis voor velen nostalgie. Hij wordt niet veel meer gezongen, de kerkmuziek van het Rijke Roomsche Leven heeft in de jaren zeventig van de vorige eeuw een ander gezicht gekregen. Zoekend naar opnames van deze mooie mis voor gemengd koor en orgel bleken er weinig te zijn, en wat er was, was niet best. Koordirigent Kees Doevendans en organist Bert Augustus, die ook de allerbeste herinneringen hebben aan deze mis, besloten hem zelf te gaan opnemen. Ze wordt uitgevoerd door het Helmonds Kamerkoor. De opnames zijn gemaakt in september 2011 in de Brigidakerk in Geldrop, de kerk in de regio Eindhoven, die qua orgel (Vollebregt-Smits) en akoestiek het meest geschikt is voor een zo authentiek mogelijke uitvoering.

Behalve de mis vindt u op deze cd de a-capella-motetten 'Ut inimicos sanctae Ecclesiae', 'Tu es Petrus', 'O sacrum convivium' en 'Ora pro nobis'.

'Deze mis is een van de vele, uitstekende voorbeelden van functioneel geschreven liturgische muziek, die de oude polyfonie verbindt met de melodische en harmonische rijkdom van de eerste helft van de twintigste eeuw', schrijft Kees Doevendans in het boekje bij de cd.

De cd is te koop voor € 15 via de website van het Helmonds Kamerkoor, www.helmondskamerkoor.nl, of rechtstreeks bij secretaris@helmondskamerkoor.nl.

Citaat

De liturgische gezangen zijn niet alleen een aankleding, maar een wezenlijk onderdeel van de viering. Soms begeleiden zij liturgische handelingen (--), soms vormen ze zelf een liturgische handeling. De koren hebben bij de uitvoering van liturgische gezangen drie mogelijke taken: ondersteuning van de samenzang (--), afwisseling (--), en koorzang (--).

Bisschoppelijke brief 'De lofzang gaande houden', september 2011.

Als u deze Nieuwsbrief niet wilt ontvangen kunt u dat aangeven via het email adres: l.winter@bisdomgroningenleeuwarden.nl